

Social- og indenrigsminister Karen Ellemanns talepapir

Det talte ord gælder

**Anledning: Besvarelse af ULØ alm. del samrådsspørgsmål
A-E**

**Tid og sted: Udvalget for Landdistrikter og Øer, onsdag den
16. september 2015, kl. 13-14**

Samrådsspørgsmål A

”Vil ministeren redegøre for regeringens holdning til det såkaldte landevejsprincip?”

Samrådsspørgsmål B

”Vil regeringen fortsat nedsætte færgetaksterne for biler og passagerer med 133 mio. kr., som den tidligere regering fremlagde forslag til?”

Samrådsspørgsmål C

”Er ministeren enig med Fanøs borgmester, Erik Nørreby, der vil betegne det som løftebrud fra regeringen, hvis der ikke afsættes 133 mio. kr. årligt til lavere færgetakster i næste års finanslov?”

Samrådsspørgsmål D

”Hvordan forklarer ministeren, at sagen om færgetakster skulle adskille sig fra sagen om Venstres løfte om boligjobordning, som skatteministeren på et samråd forklarede Folketinget. at ”før valget sagde vi, at vi ville genindføre boligjob-ordningen, og det ville være et løftebrud, hvis ikke vi holdt det”?”

Samrådsspørgsmål E

”Vil ministeren kommentere udtalelserne fra Venstres ordfører, Thomas Danielsen, i artiklen på www.dr.dk 3/9-15: ”V-ordfører: Hvis ø-borgmestre fortsætte surmuleriet, får de ikke en krone”, og vil ministeren oplyse, om ministeren deler disse synspunkter?”

[Indledning]

Tak for invitationen til samrådet om færgetakster for passagerbefordring til de små øer og ø-kommunerne.

Lad mig til en indledning gentage, hvad jeg har sagt i en række forskellige sammenhænge: Regeringen prioriterer øerne meget højt. Det danske ø-rige er en væsentlig del af vores historie og identitet. Det skal vi værne om.

Regeringen er derfor enig i, at der er behov for løbende at understøtte øerne. Vi skal bevare og udvikle levende lokalsamfund, hvor der er aktiviteter året rundt. Øerne må ikke hægtes af den udvikling og vækst, som foregår i det øvrige samfund.

Der er ingen tvivl om, at færgedriften her spiller en væsentlig rolle. Det er selve livsnerven for øerne.

Der er i forbindelse med samrådet stillet fem spørgsmål. Jeg vil i det følgende besvare disse samlet.

[Spørgsmål A: Regeringens holdning til et landevejsprincip]

Regeringen er helt enig i målet om, at priserne på færgebilletter skal ned. Det gælder ikke blot for godstransport, hvor der jo faktisk med bredt flertal lige er indført en ny og omfattende ordning, men også for passagerbefordring.

Det har længe været fremført fra øernes side, at billigere passagertakster vil betyde en væsentlig forbedring af rammevilkårene for de enkelte øer, særligt i turisterhvervet.

Ø-repræsentanterne har i den forbindelse argumenteret for gennemførelse af det såkaldte landevejsprincip.

Vi har i diskussionen tidligere savnet et mere klart billede af, hvad det i givet fald vil koste.

Derfor var det et væsentligt skridt, da alle partier i juni 2014 vedtog folketingsvedtagelsen V 59, hvor Folketinget opfordrede den tidligere regering til at udarbejde en analyse af, hvordan der kan sikres bedre og billigere transport til og fra ø-kommuner og små øer.

Det mundede som bekendt ud i en analyse fra det tidligere Økonomi- og Indenrigsministerium i marts 2015.

Med analysen har vi for første gang fået sat tal på, hvad indførelsen af et landevejsprincip vil koste. Dermed fik vi skabt grundlag for en mere kvalificeret debat.

Det er i øvrigt værd at hæfte sig ved, at et landevejsprincip ikke er nogen entydig størrelse. Der kan indlægges forskellige beregningsprincipper. Derfor er der også et stort spænd i omkostningsberegningerne i rapporten.

Men jeg synes ikke, det er afgørende, om vi kalder initiativet det ene eller det andet. Det afgørende er, at en ordning på en effektiv måde kan understøtte vækst i turisterhvervet og bosætning på øerne. Det er det, der er brug for.

[Spørgsmål B: Vil regeringen nedsætte færgetakster for passagerer med 133 mio. kr.]

Vi har som bekendt gennemført et kasseeftersyn, som desværre viste, at der er færre penge i kassen at gøre godt med end forventet før valget.

Sådan er situationen, og det er vi nødt til at forholde os realistisk til.

Regeringen fremlægger om meget kort tid sit forslag til finanslov. Indtil da kan jeg naturligvis ikke gå ind i en diskussion om beløbsstørrelser.

Jeg er selvfølgelig fuldt bekendt med, at den tidligere regering spillede ud med et forslag til 133 mio. kr. årligt til nedsættelse af færgetakster. I væsentligt omfang finansieret af et ”finanspolitisk råderum”, som nu viser sig ikke at være der alligevel.

Men jeg vil så også for god ordens skyld bemærke, at der ikke blev indgået nogen aftale om initiativet, og derfor – og nok så væsentligt – heller ikke fundet konkret finansiering til en regning i den størrelsesorden.

Jeg er helt med på, at markant billigere færgebilletter har topprioritet for øerne.

Men det er nu engang enhver regerings opgave at få tingene til at hænge sammen ikke bare fra sag til sag, men hele vejen rundt. For vi har en forpligtelse til at handle økonomisk ansvarligt.

Og vi er ude i en benhård prioritering. Det har jeg aldrig lagt skjul på. Derfor laver vi i regeringen en generel vurdering af, i hvilken

takt vi kan gennemføre alle de mange gode forslag, vi har i støbeskeen.

[Spørgsmål C: Er det løftebrud, hvis der ikke afsættes 133 mio. kr.?)

Lad mig så også mane al snak om løftebrud i jorden.

Den tidligere regering kom med et – hovedsageligt ufinansieret – udspil til 133 mio. kr., og der blev afholdt et møde med partierne. Men der blev som nævnt ikke indgået en politisk aftale – hverken om model endelige finansiering - inden udskrivelse af folketingsvalget.

[Spørgsmål D: Hvordan adskiller færgetakster sig fra boligjobordningen]

Det er rigtigt, at Venstre meldte klart ud før valget på ganske få udvalgte områder.

Et af disse områder var boligjobordningen, hvor der blev afgivet løfte om at genindføre ordningen, hvis der kom en V-ledet regering.

Venstre har ikke på samme måde givet et konkret løfte forud for valget på færgeområdet – ligesom på mange, mange andre områder, hvor regeringen heller ikke er kommet med konkrete løfter.

Det fremgår jo også nu faktisk meget tydeligt, at det ikke ville have været økonomisk ansvarligt at udstede løfter på alskens områder før et valg. For vi frygtede jo lige præcis, at den faktiske kassebeholdning skulle være væsentligt mindre end den tidligere regering sagde.

Men jeg skal igen understrege, at regeringen prioriterer nedsættelse af færgetakster højt. Og lad mig også minde om, at vi var stærke fortalere for lovforslaget om nedsættelse af færgetakster på godsområdet.

[Spørgsmål E: Anmodning om kommentar til udtalelse fra Thomas Danielsen (V) om tilkendegivelser fra ø-borgmestrene]

Vi er nu midt i en politisk proces, og alle kan deltage i drøftelsen.

Bølgerne kan som bekendt gå højt, når der er vigtige sager på dagsordenen.

Ø-repræsentanterne skal selvfølgelig have lov til at fremkomme med deres synspunkter. Det samme skal mine partifæller.

Og jeg lytter til alle argumenter.

Jeg var i øvrigt meget glad for, at Udvalget for Landdistrikter og Øer for nylig tog initiativ til en høring om trafikal ligestilling. For det er vigtigt at høre fra ø-repræsentanterne selv, hvordan de oplever udfordringerne på færgeområdet. Og det vil naturligvis spille ind i regeringens overvejelser.

[Afsluttende bemærkninger]

Men vi er også nødt til at have en forventningsafstemning om mulighederne for at nedsætte færgetaksterne.

Og om mulighederne for at gennemføre andre udgiftskrævende forslag.

Det er og bliver en politisk afvejning i forhold til de økonomiske realiteter, hvor langt vi kan komme her og nu i forhold til nedsættelse af færgetaksterne.

Det vil vi selvsagt få en afklaring af inden længe. Nu, hvor vi meget snart skal forhandle statens samlede husholdningsbudget.

Der er som bekendt 48 mio. kr. i overskud fra godsinitiativet. Det er mange penge og - i hvert fald i mine øjne - en god begyndelse.